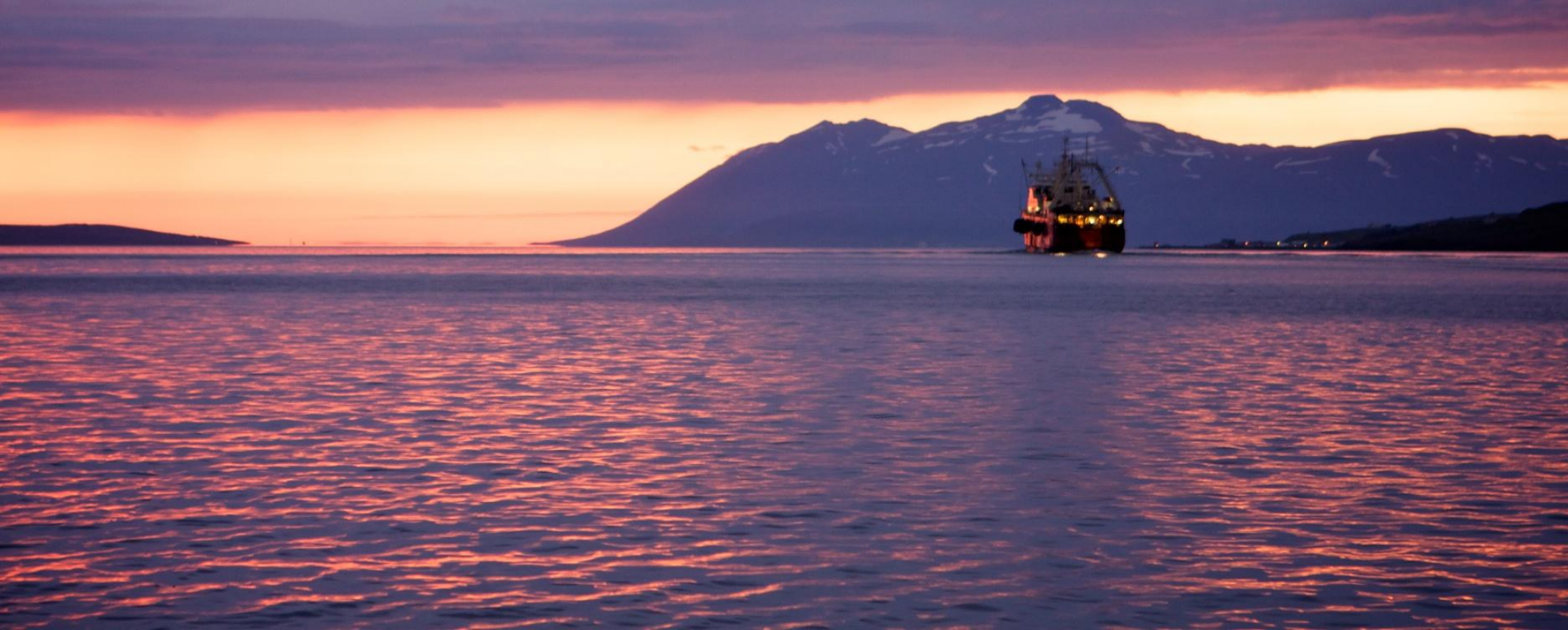

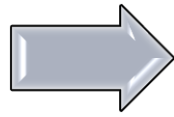
Hér á eftir eru ýmsar fróðlegar upplýsingar um fiskveiðar og vinnslu á Íslandi, í Noregi og Evrópusambandinu.

Ég tel að íslendingar hafi staðið sig einstaklega vel í vinnslu og markaðssetningu á fiskafurðum. Meðfylgjandi upplýsingar skýra af hverju ég hef þá trú að það stefni í að Norðmenn fari fram úr okkur á þessu sviði.

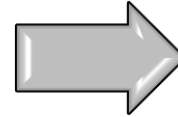
Þorsteinn Már Baldvinson

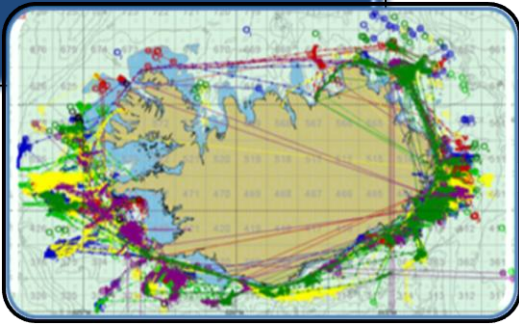
Veiðistýring

Veiðar

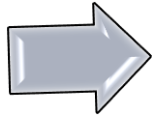

Vinnsla

Hluti af verðinu liggur í markaðssetningu á heildarlausn til viðskiptavina okkar

Flutningur

Sala

Viðskiptavinur

Arctic Ocean

Arctic Ocean

Markaðssvæðið

North Pacific Ocean

Canada

United States

México

South Pacific Ocean

Venezuela
Colombia

Perú
Bolivia

Chile
Argentina

Brasil

Brazil

Greenland

Iceland

United Kingdom
Norge
Sweden

Poland
Finland
Denmark

France
Italy

España
Spain

Algeria
Libya

Mauritania
Mali
Niger

Chad
Sudan

Ethiopia
Kenya

Angola
Namibia

Botswana
South Africa

North Atlantic Ocean

South Atlantic Ocean

Suomi
Finland

Sverige
Sweden

Norge
Norway

Polen
Poland

Ukraina
Ukraine

Türkiye
Turkey

Egypt

Saudi Arabia

Kenya

Tanzania

South Africa

Madagascar

Rossia
Russia

Kazakhstan

Mongolia

Iran

Afghanistan

Pakistan

India

Indonesia

Papua New Guinea

Australia

Indian Ocean

New Zealand

Rossia
Russia

China

S Korea

Japan

Thailand

Indonesia

Papua New Guinea

Australia

Indian Ocean

New Zealand

New Zealand

- Afli helstu tegunda botnfisks í N-Atlantshafi
- Staðan í Norskum sjávarútvegi
- Sjávarútvegur í Evrópu
- Ísland í dag

Afli helstu tegunda
botnfisks í N-
Atlantshafi

Helstu veiðipjóðir þorsks

2011 – Áætlað um 1 millj. tonn

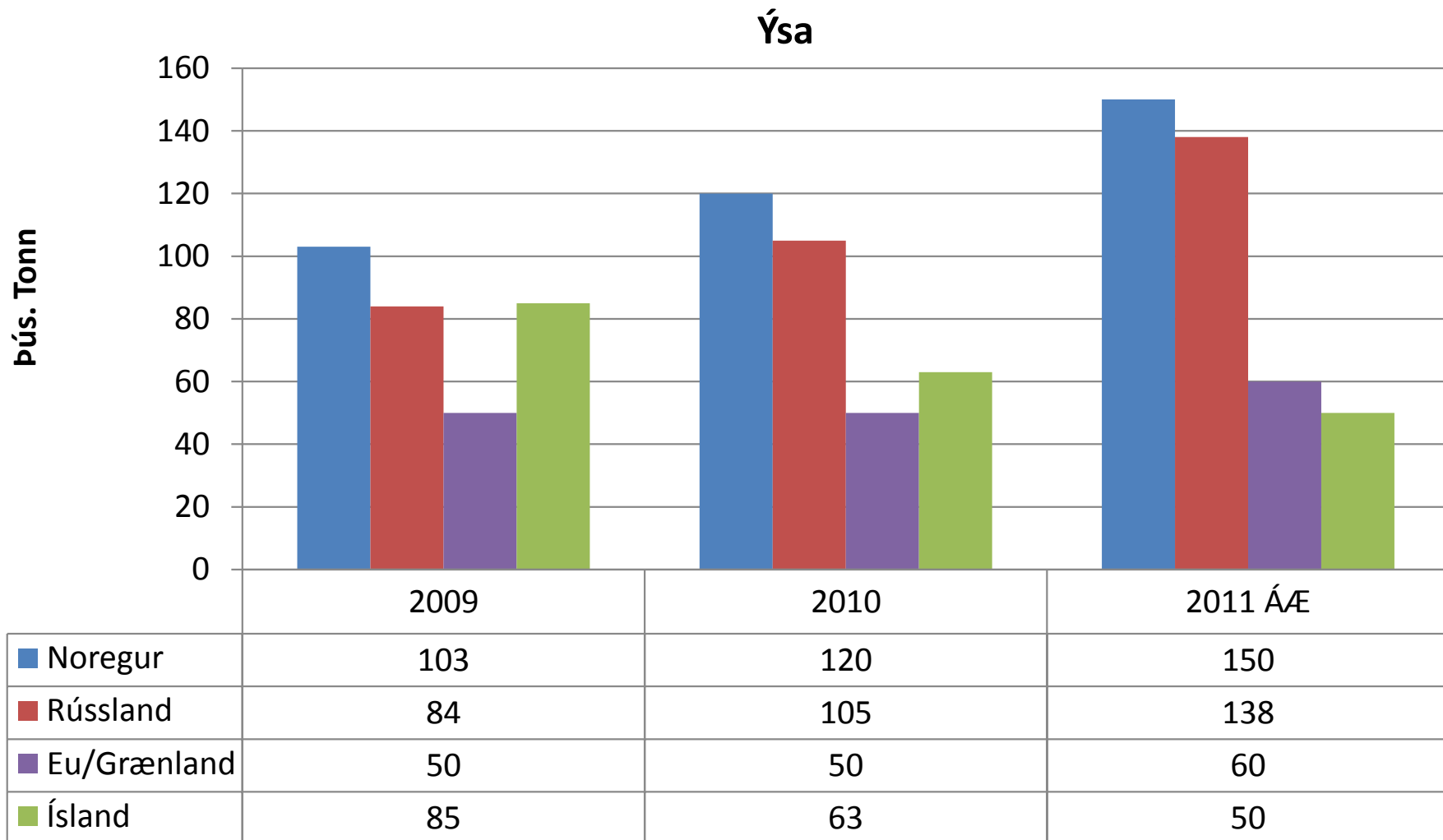
Þorskur

■ Noregur	244	283	322
■ Rússland	224	260	300
■ Eu/Grænland	135	145	170
■ Ísland	160	150	160

Helstu veiðipjóðir ýsu

2011 – Áætlaður heildarafli

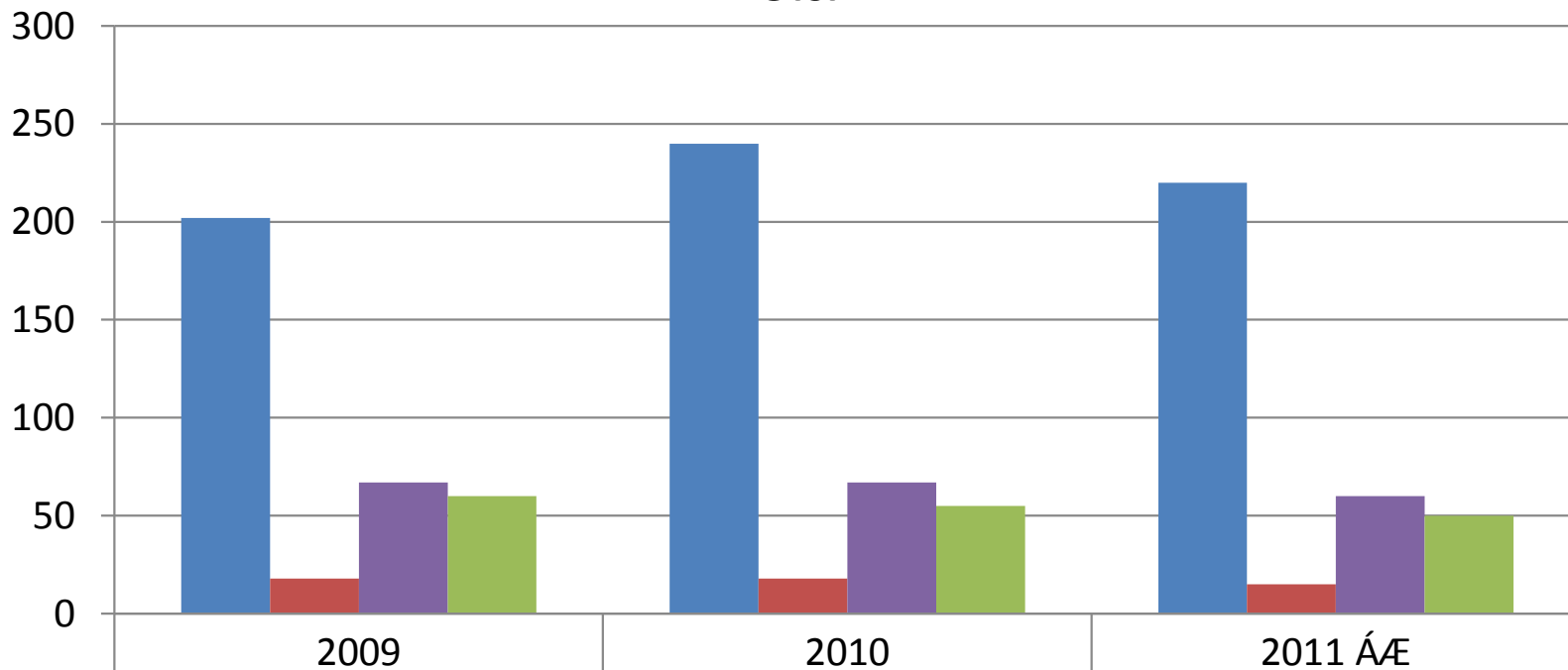

Helstu veiðipjóðir ufsa

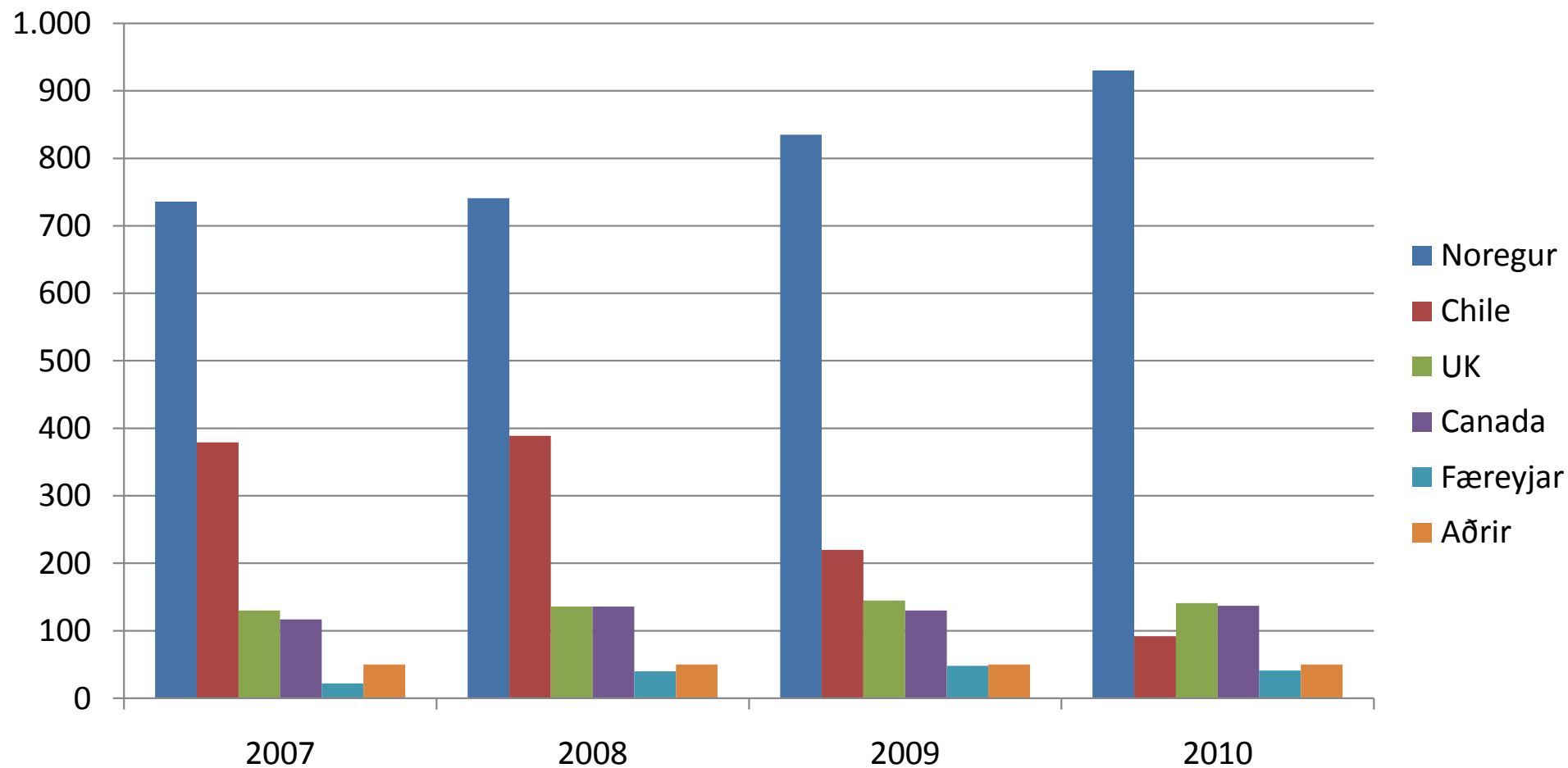
Ufsi – 460 þús tonna heildarafli 2010

Ufsi

■ Noregur	202	240	220
■ Rússland	18	18	15
■ Eu/Grænland	67	67	60
■ Ísland	60	55	50

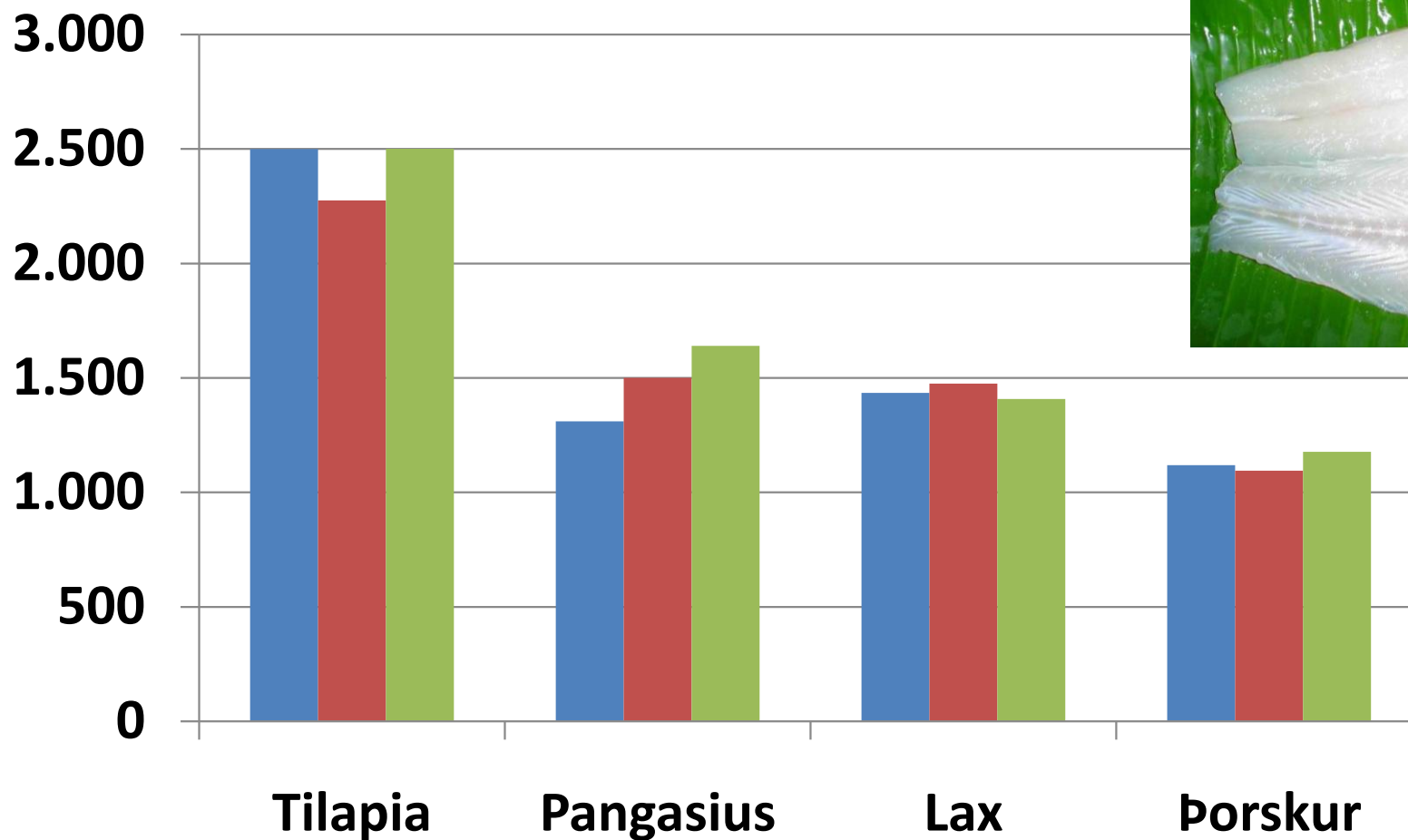
Atlanshafslax

Hvaða tegundir keppa um hilluplássið?

Framboð helstu matfisktegunda

■ 2007 ■ 2008 ■ 2009

Staðan í norskum sjávarútvegi

Stærð norsks sjávarútvegs

Samanburður á úthlutun aflaheimilda á Íslandi og í Noregi

Þús. Tonn ósl.	Ísland	Noregur
Botnfiskafli	380	880
Uppsjávarafli	590	1.650
Fiskeldi	5	1.000
Áætluð velta '10	210 M ISK	1.000 M ISK

Norskur sjávarútvegur

Norðmenn eru að sigla fram úr á mörgum sviðum

- Mikill stöðugleiki í norskum sjávarútvegi
- Sjávarútvegsfyrirtæki njóta öflugs stuðnings stjórnvalda, sem standa vörð um sjávarútveginn sem eina mikilvægustu atvinnugrein landsins
- Úthlutun aflaheimilda er til 18 ára í senn ef heimildir skipa eru sameinaðar (úrelding)
- Fiskeldi á Íslandi er nú um **0,5%** af því norska og gæti vaxið í **1%** á næstu 5-10 árum

Mikilvægur stuðningur stjórnvalda

Greiðslutryggingar

Noregur

- Norsk yfirvöld starfrækja tryggingasjóð fyrir fiskútflytjendur
- GIEK ábyrgist greiðslu vegna sölu á norsku sjávarfangi
  - Sambærilegt í Kanada
  - Skipti miklu í fjármálakrísunni
- Norsk yfirvöld lána erlendum aðilum til kaupa á norskum búnaði

Ísland

- Erfitt fjármálaumhverfi
- Greiðslutryggingar á heilu löndin þurrkaðar út á einni nóttu
- Mikil tapsáhætta í A-Evrópu
  - veikir samkeppnisstöðu okkar
- Leitað aftur í gömlu góðu gildin
- Þurfum að þekkja viðskiptavinina

Gjaldtaka af norskum sjávarútvegi?

Markaðsstarf

Styrking av markedsarbeidet for norske torskefisker

Nok et år kunne Norge som fiskerinasjon notere ny eksportrekord, og sjømat til en verdi av 44,7 milliarder kroner ble eksportert i 2009. Samtidig ble 2009 et historisk krevende år for de i næringen som jobber med torsk, både innenfor konvensjonell næring og for ferske og fryste produkter. Generelt har 2009 vært et år med høye kvoter, fallende priser, sterk konkurranse og sviktende marked for torsk. Året vi har lagt bak oss har ikke bare vært historisk krevende, men også markedsinnsatsen har vært historisk i den forstand at det aldri tidligere har vært så høyt aktivitetsnivå på torsk i markedene. Dette har vært mulig fordi Fiskeri- og kystdepartementet, fiskesalgslagene og EFF gikk inn for et spleiselag for å styrke markedsføringen på torsk i et vanskelig marked.

Resultatene av det arbeidet som ble gjort i 2009 viser at flere husholdninger har spist torsk i perioden (økt penetrasjon) og vi kan se en økning i salgsvolumet av norsk torsk i de markedene hvor vi har kjørt kampanjer. Samtidig ser vi en større interesse fra detaljhandelen for å gjennomføre kampanjer som er med på å sikre distribusjon og økt salg av norske produkter. Økt markedsaktivitet gjør også at merkevaren Norge blir mer synelig og at vi bygger økt tillitt til produktene. Derfor er det viktigere enn noen gang at synligheten til norske produkter blir større slik at konsumentene finner produktene i butikk.

Fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen vedtok 19.januar 2010 å harmonisere markedsavgiften

Karin Olsen

Markedssjef

Norske Torskefisker

e-post: karin.olsen@seafood.no

Ove Johansen

Markedsanalytiker

Norske Torskefisker

Eksportutvalget for fisk AS (EFF)

Bein markaðssetning í Rússlandi með styrk frá EFF

17

Russland, sild: 7,5 mill NOK

Strategi:

- Lære konsumentene nye tilberedningsmåter og anledninger for Norsk Sild.
- Motivere produsentene til å merke ferdigprodukter med Norge-logoen.

Markaðsstarf frá Noregi

Bein markaðssetning í Úkraínu með styrk frá EFF

18

Ukraina, sild: 5,5 mill NOK

- Strategi:
- Lære konsumentene nye tilberedningsmåter og anledninger for Norsk Sild.
- Motivere produsentene til å merke ferdiaprodukter med Norske-loaen.

Eksportutvalget for fisk
www.seafood.no

Noregur

Norsk sjømat

- Markaðsstarf á vegum EFF
  - 2011 hafa þeir 8 til 9 milljarða ISK
  - Vision :“Den beste sjømaten kommer fra Norge”
  - Dette skal være en gjengs oppfatning verden over
- Líklegt að Norðmenn noti 16-20 milljarða í markaðsstarf 2011

Flutningar afurða

		Tíðni	Verð	Tími	Rými
Ísland	Skip	2 viku*	0,5 EUR/kg	100 klst.	Nægt
	Trukkar	-	-	-	-
	Flug	Alla daga	1,5-2 EUR/kg	14 klst.	Takmarkað
Noregur	Skip	-	-	-	-
	Trukkar	Alla daga	0,25 EUR/kg	60 klst.	Nægt
	Flug	-	-	-	-

* 4 ferðir, allar á svipuðum tíma

Fiskverð í Noregi og á Íslandi

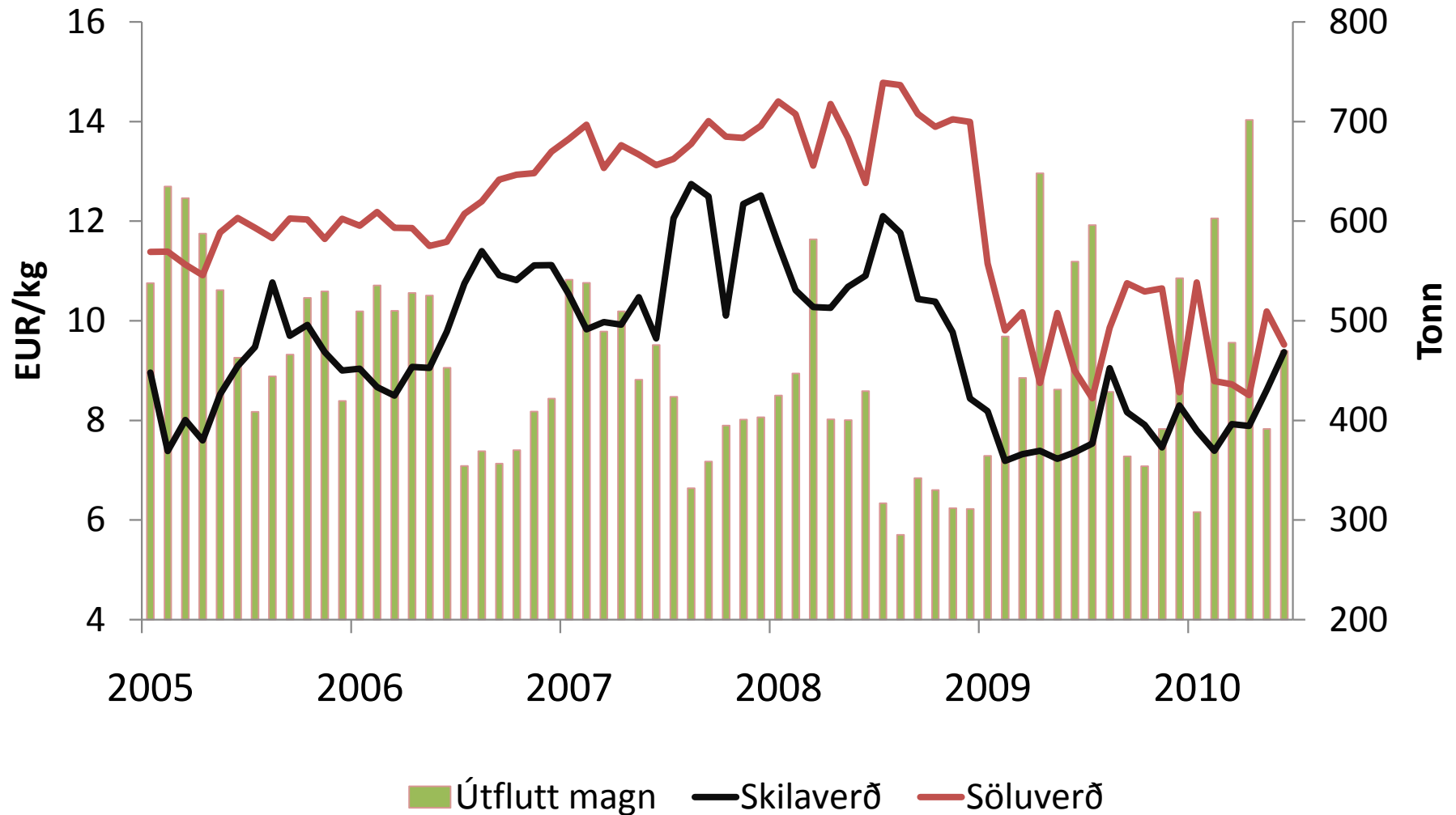
Fiskverð er ekki lægra til vinnslu á Íslandi en í Noregi í dag

ANVENDELSE KONSUM		Øre/
Øre pr. kg slöyd fisk u/hode (hvis ikke annet er oppgitt)	Henv.	kg
Torsk, minst 6,5 kg.....	AB	1700
Torsk, minst 2,5 kg under 6,5 kg.....	AB	1425
Torsk, minst 1 kg, under 2,5 kg.....	AB	1225
Torsk, under 1 kg, lovlig fanget.....	ABC	925
Hyse, minst 8 hg, snørefanget.....	AB	1075
Hyse, minst 8 hg.....	AB	775
Hyse, under 8 hg.....	AB	525
Bleike/hvitting, minst 8 hg.....		600
Bleike/hvitting under 8 hg.....		500

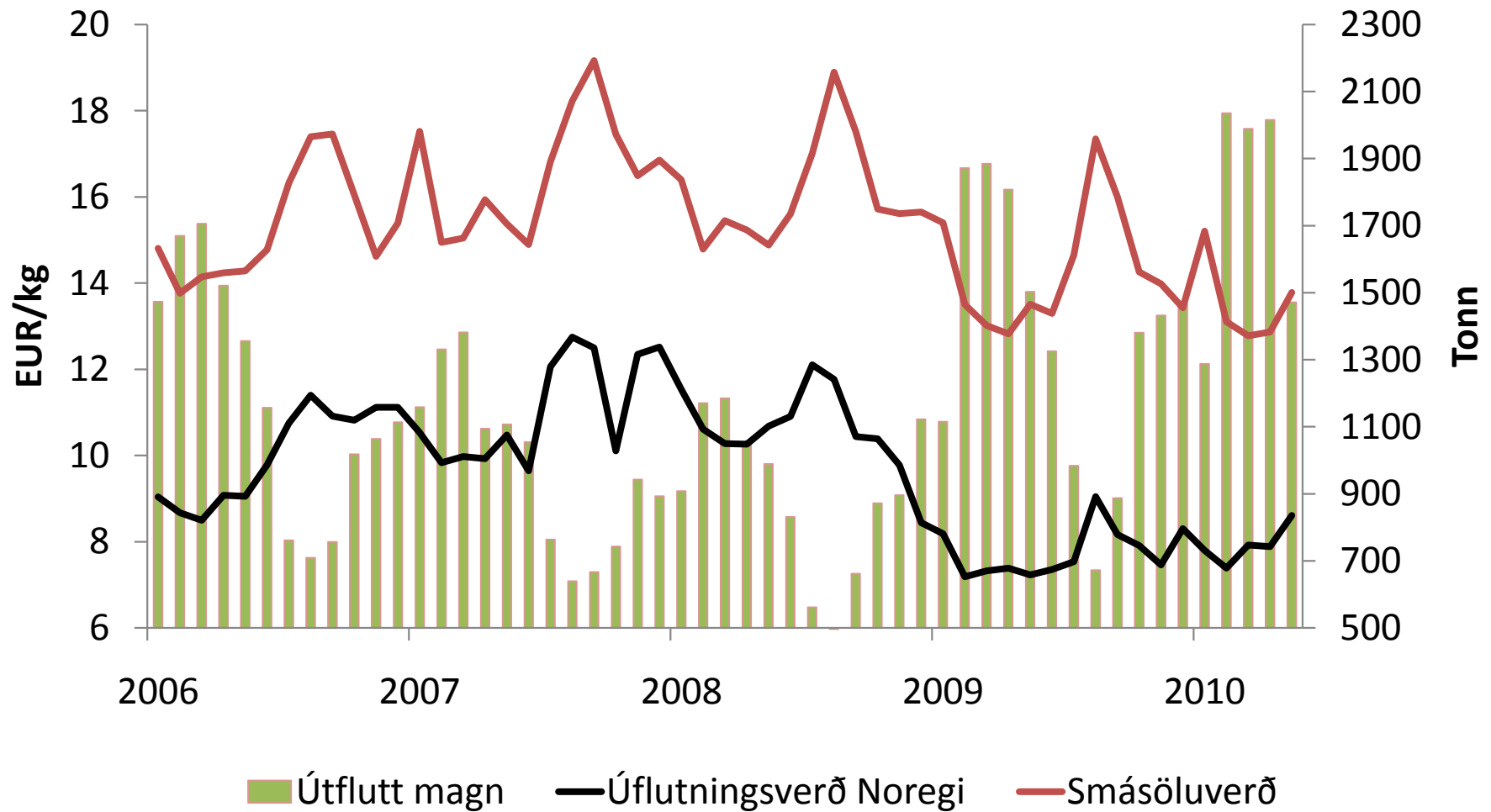
Umreikningar yfir í fisk með haus
2,4 kg án hauss / 0,787 = 3,1 kg með haus

- Verð í Noregi = $12,25 * 19,2 = 235$ ÍSK/kg hausað
- Umreiknað í fisk með haus 3,1 kg er verðið 190 ÍSK/kg
- Samsvarandi verð á Íslandi er 250 ÍSK/kg
- Verð, flutningskostnaður og afhendingarmöguleikar eru okkur í óhag

Porskur til Englands frá Noregi

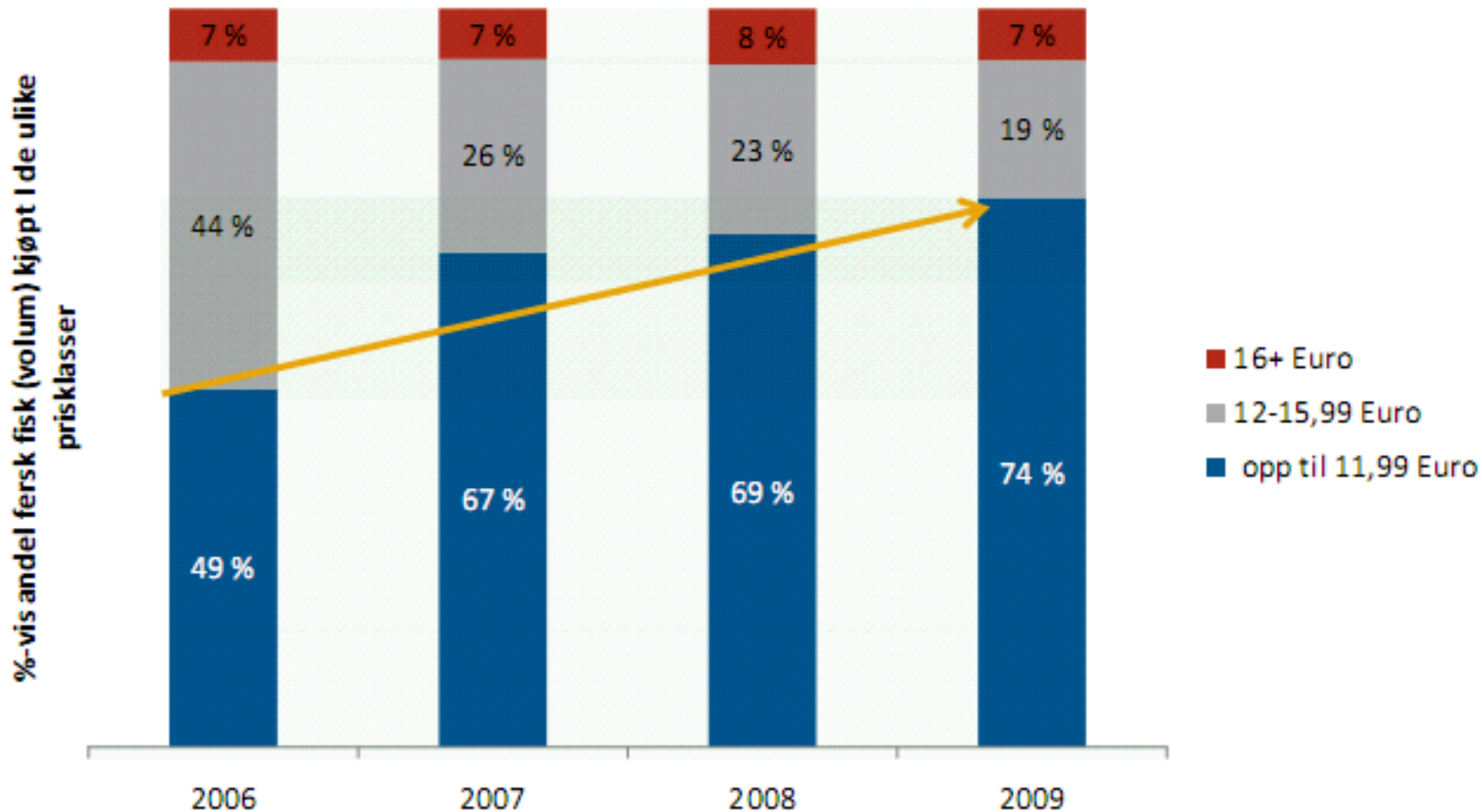

Porskur til Frakklands frá Noregi

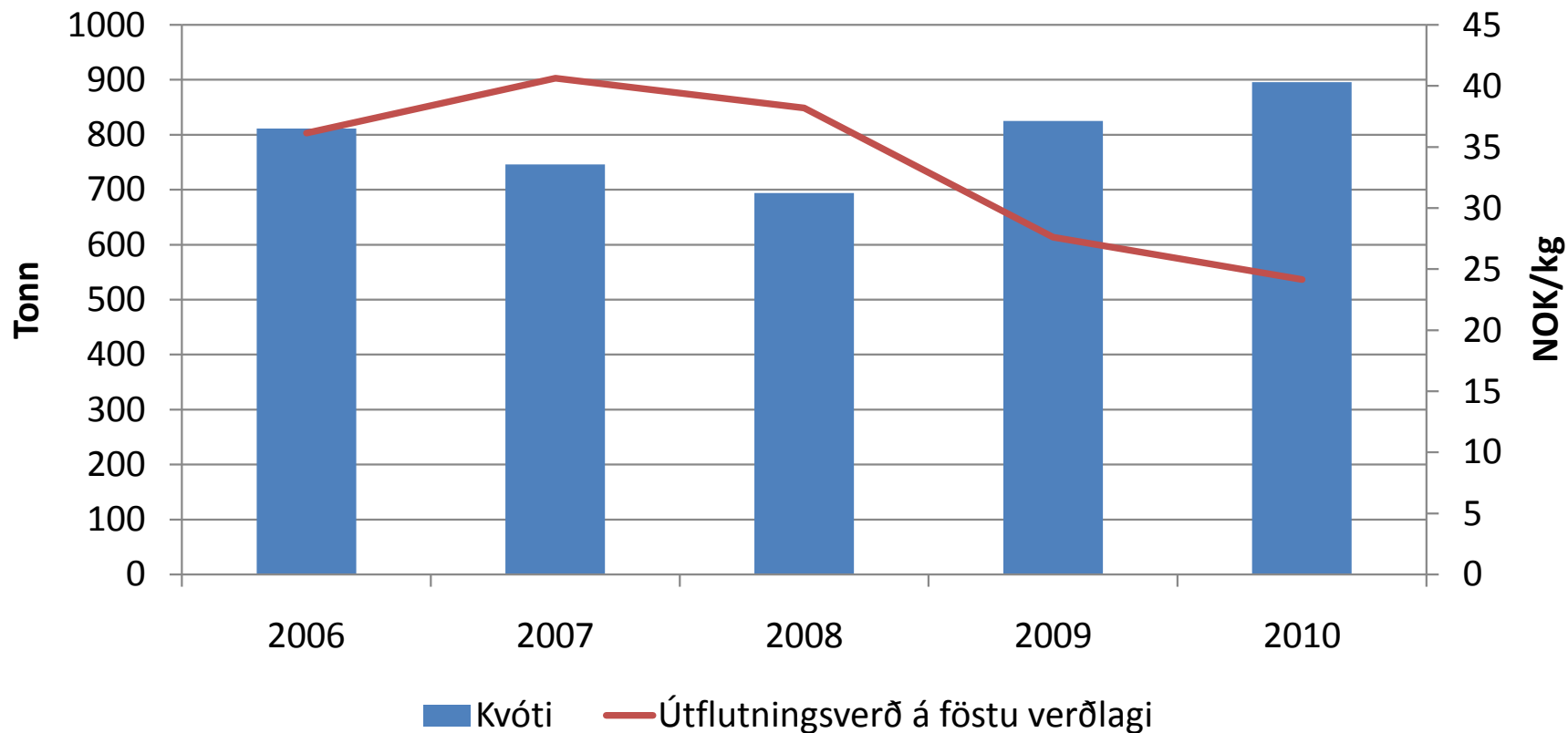
Neytendur vilja ódýrari fisk

Könnun meðal neytenda í Frakklandi

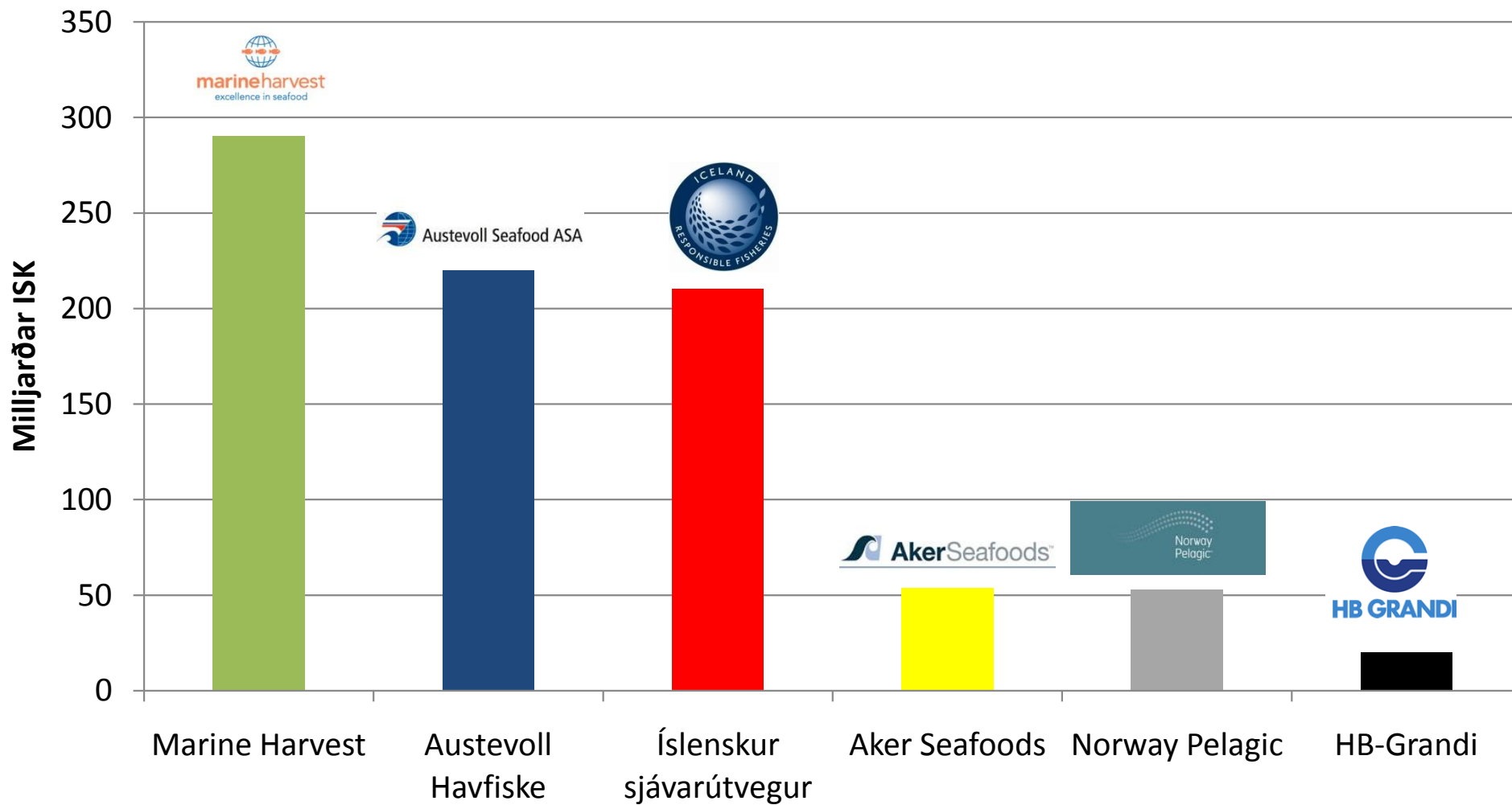

Þorskkvóti í N-Atlantshafi og útflutningsverð frá Noregi

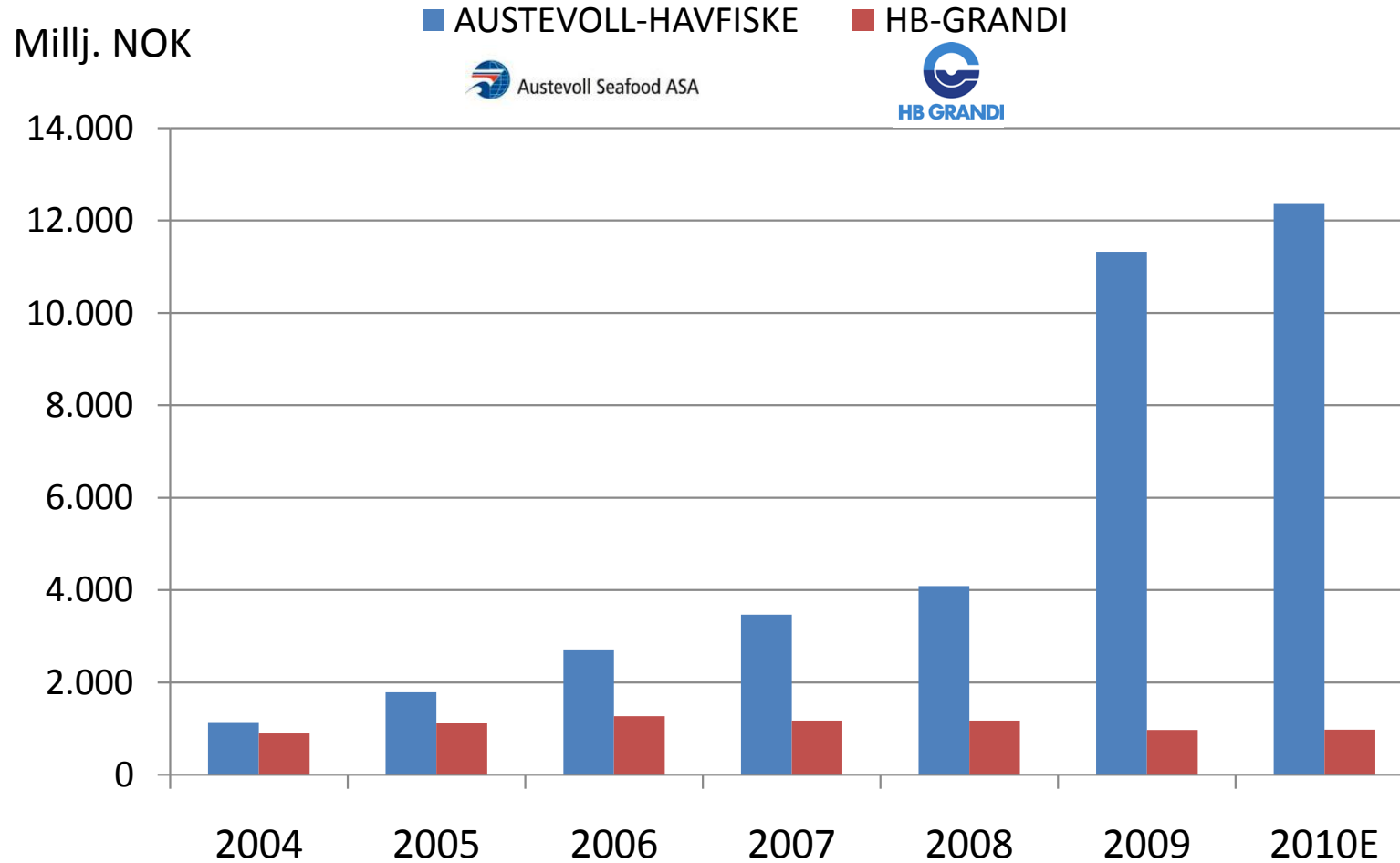

Velta í sjávarútvegi 2009

Vöxtur

Stór aðili í Noregi og sá stærsti á Íslandi

Stjórnvöld

Vinstri velferðarstjórnir í tveimur löndum

Ísland

- Leggja niður Sjávarútvegsráðuneytið
- Setja Hafró undir Umhverfissráðuneytið?
- Stærri fyrirtæki þyrnir í augum
- Lítil sem engin samskipti við stjórnvöld
- Kröfur um aukna skattheimtu

Noregur

- Sjávarútvegsráðherra sóttur í greinina
- Hafrannsóknir undir Sjávarútvegsráðuneyti
- Lagarammi þannig að fyrirtæki geti vaxið
- Mikil samvinna milli stjórnvalda og hagsmunaaðila
- Aukin gjaldtaka fer óskert í markaðsstarf
- Hvatt til fjárfestinga
- Markmiðið er stöðugleiki

Staða okkar

Við erum orðin á eftir í samkeppninni

- Norðmenn eru að ná okkur í bolfiski
- Norðmenn eru okkur fremri í uppsjávarfiski
- Það fer mikil orka í að berjast innanlands um skipulag veiða
- Á meðan styrkja samkeppnis- aðilar okkar sig á mörkuðunum
  - Með fulltingi sinna stjórnvalda
- Við erum lítil
- Viljum (megum) ekki vaxa og vera stolt!
- Beinum kröftum okkar ekki að hlutum sem skapa verðmæti
- Norðmenn eru farnir að ráða gott fólk frá Íslandi
  - Þekking fer hratt á milli

Evrópskur sjávarútvegur

Fiskveiðistjórnunarkerfi EU

Mannréttindi í öðrum löndum

- Fiskveiðistjórnun EU byggist annars vegar á aflamarki og hins vegar á flotastýringu (rúmmál)
- Reglur um meðferð rúmmáls eru mismunandi eftir löndum

	KW	GRT	Má geyma	Lengd x breidd	Nýtt skip inn	Samný. skipa milli landa
Þýskaland	Já	Já	Samk. við stj.	Nei	Skerðing nei	Já
UK	Já	Já	3 ár	Já	Skerðing já	Já
Pólland	Já	Já	Samk. við stj.	Nei	Skerðing nei	Já
Holland	Já	Já	5 - 7 ár	Nei	?	
Ísland	Nei	Nei			Vinna	Erfitt

Fiskveiðistjórnunarkerfi EU

Ráðherraráðið er æðsta valdið

Frakkl. Ítalía, Þýskal. og UK	29
Spánn og Pólland	27
Holland	13
Belgía, Tékl., Grikkland Ungverjal. og Portúgal	12
Austuríki og Svíþjóð	10
Danmörk, Írland, Lith., Slóvak., og Finnland	7
Kýpur, Eistland, Lettland, Slóvenía, og Lúxemborg	4
Malta	3
Samtals	321

- Það þarf minnst 232 atkvæði eða 73,2% til að koma máli í gegnum ráðherraráð EU
  - Í framtíðinni fer þetta líka í gegnum Evrópuþingið
- Stóru þjóðirnar hafa mest vægi
- Samstarf þjóða nauðsynlegt til að koma málum áfram
  - 90 atkvæði þarf til að stöðva mál.
- Ísland fengi kannski 3 atkvæði og raunverulegt vægi í samræmi við það 1%

- Gott að starfa
  - Samskipti við stjórnvöld gagnvirk
  - Allt annað plan en á Íslandi
- Stöðugleiki
- Forsendur okkar aðrar en annarra
  - Draumur um margföld laun
  - Draumur um uppbyggingu
- Forræði Íslendinga yfir deilistofnum tapast
  - Verðmæti 2010 um 40 milljarðar
  - 20% af verðmæti sjávarafurða okkar
- Lokaákvörðun um heildarafla fer til Brussel
- Fjárfestingar útlendinga verða mögulegar en ekki líklegar
- Slæmur tímunktur
  - Erum veik fyrir
  - Mörg önnur brýn verkefni hjá stjórnvöldum

Ísland – hámörkun
verðmæta

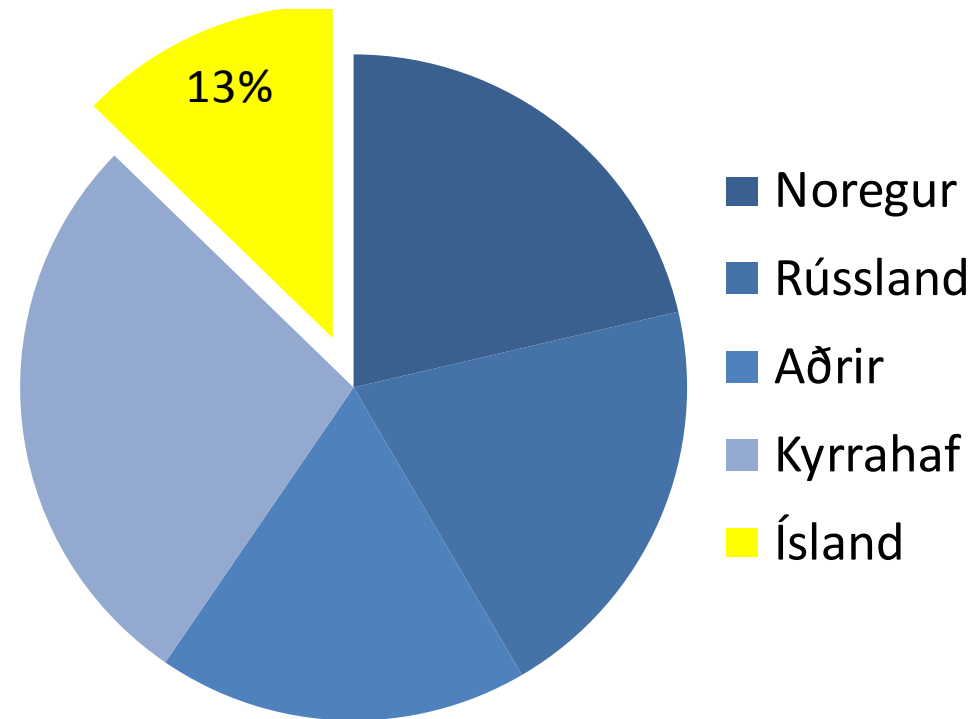
Ísland í dag

Lítill fiskur í stórri tjörn

- Íslenskur sjávarútvegur er lítill í alþjóðlegum samanburði
  - Fá fyrirtæki sem starfa erlendis
- Hagkvæmni kerfisins hefur gert okkur samkeppnishæf í veiðum
- Sjávarútvegur er ekki bara veiðar
- Alheimurinn veit ekki að íslenskur fiskur er “langbestur”

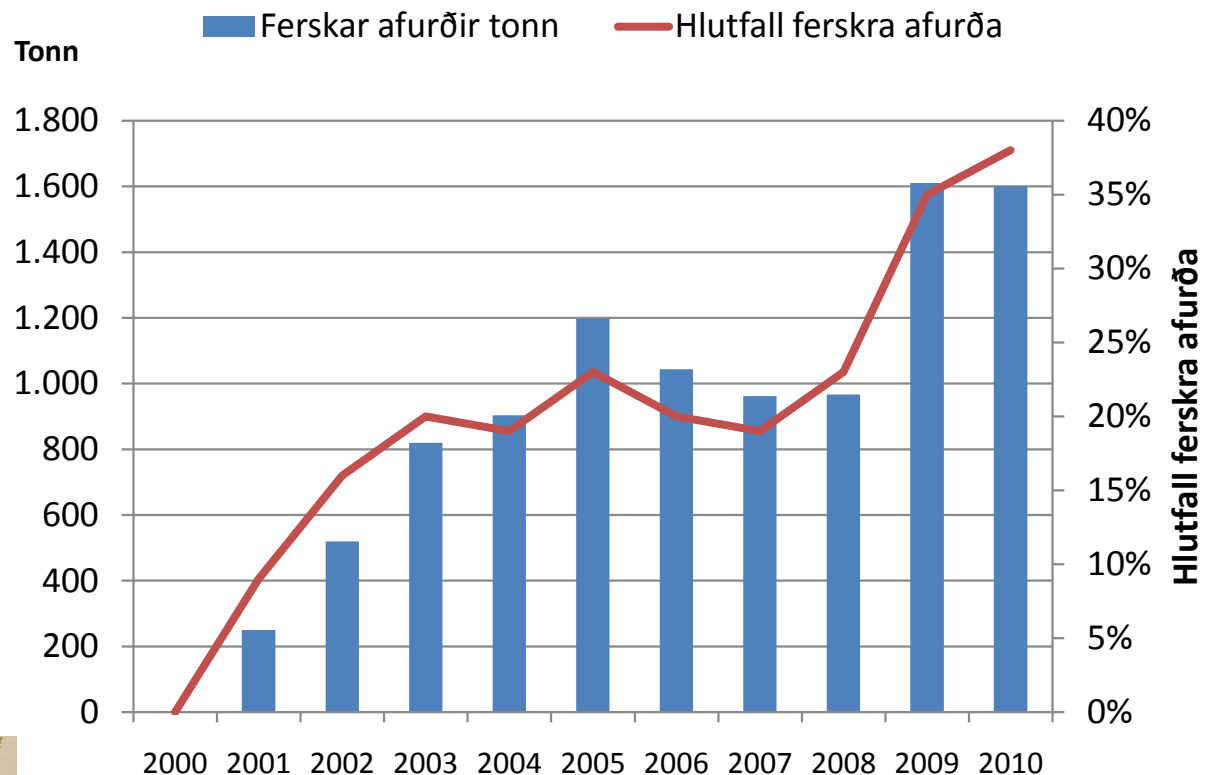
Hlutfall Íslands í þorskafla 2010

Þjóðsagan um togarafiskinn

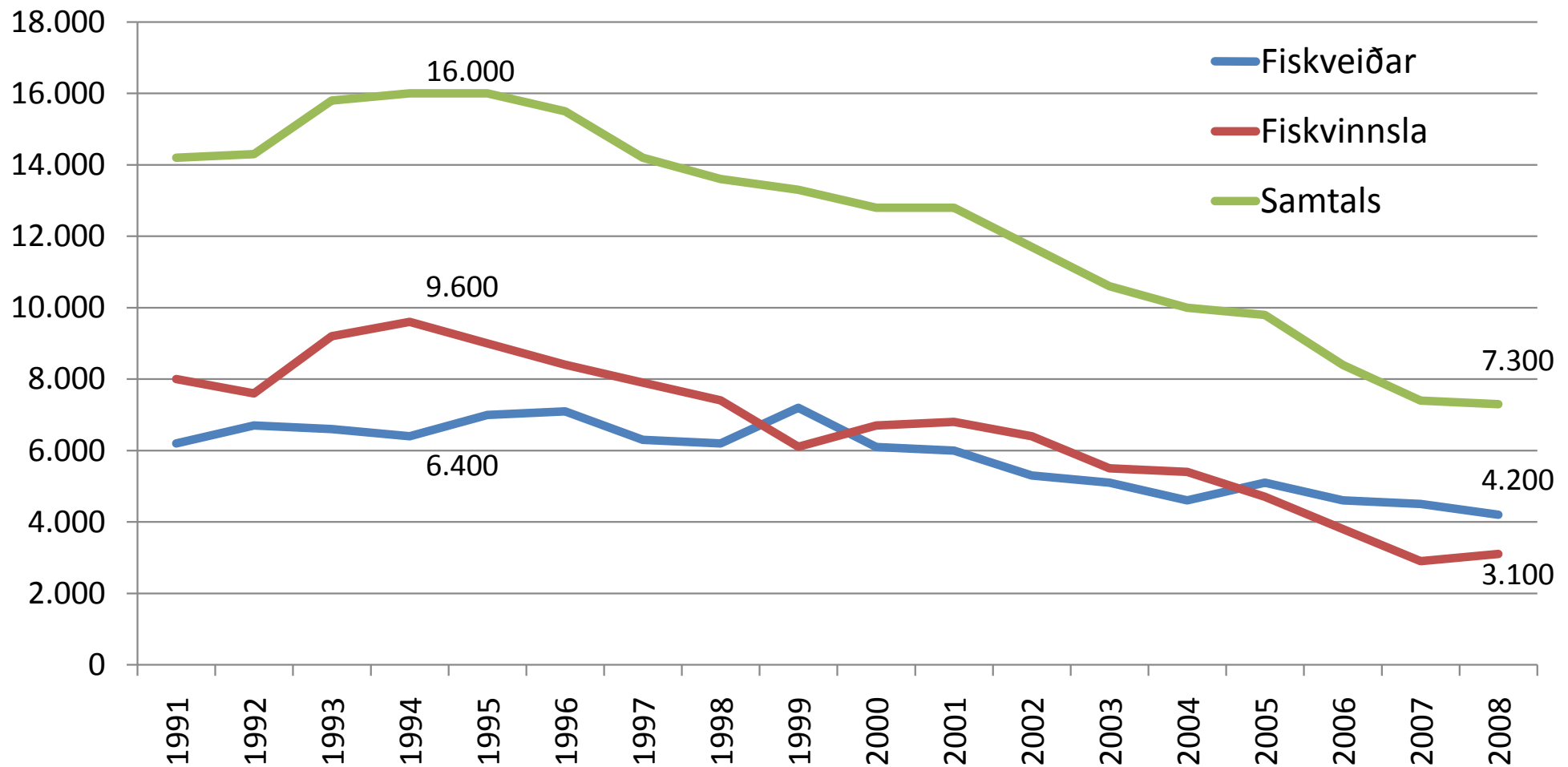
Með stýringu veiða og vinnslu má auka verðmæti

- Ferskar afurðir úr **engu** í 1.600 tonn
- Unnið alla daga í 10 ár
- Aldrei hægt án stjórnunar veiða og vinnslu
- Þetta er dæmi um þróun í átt að háþróaðri þeirra verðmæta sem okkur er úthlutað

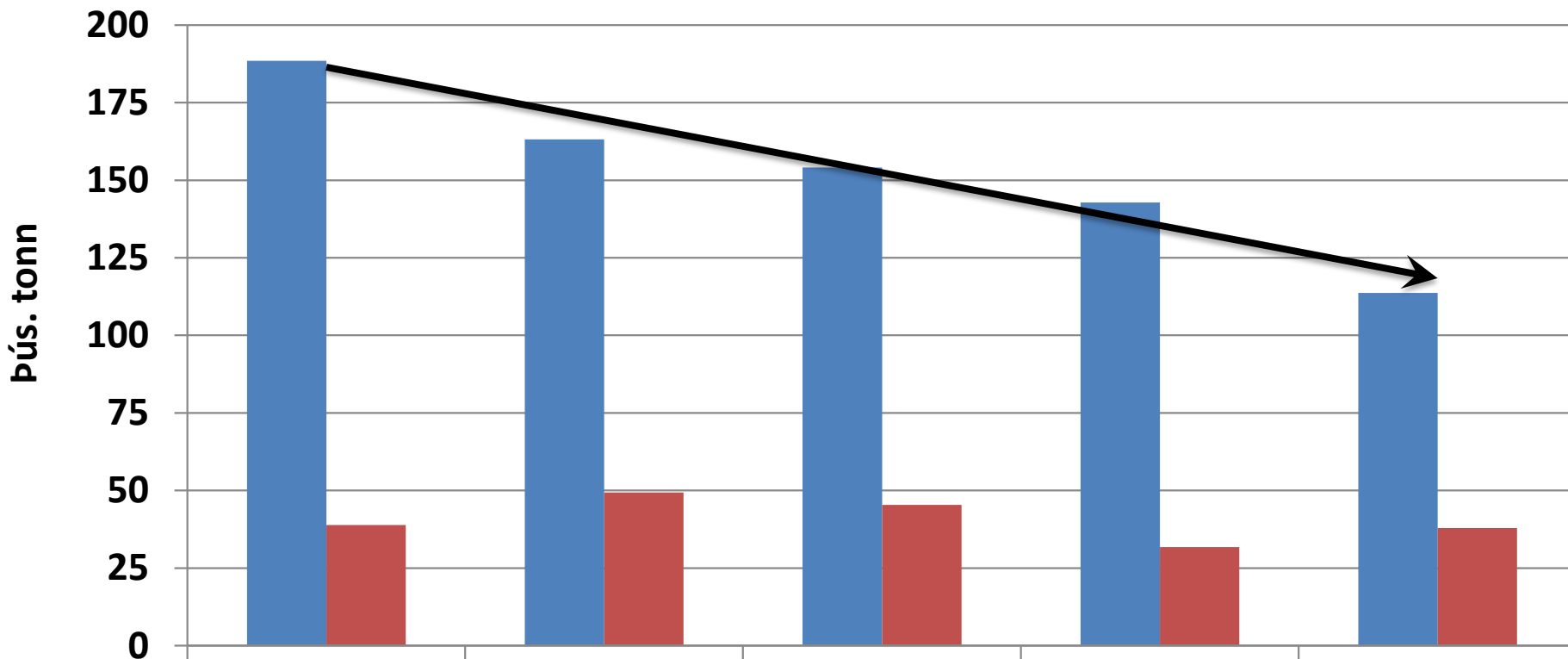
Fjöldi starfa í íslenskum sjávarútvegi

Veruleg fækkun starfa í greininni

Skipting þorskafla

Aflamark og smábátar

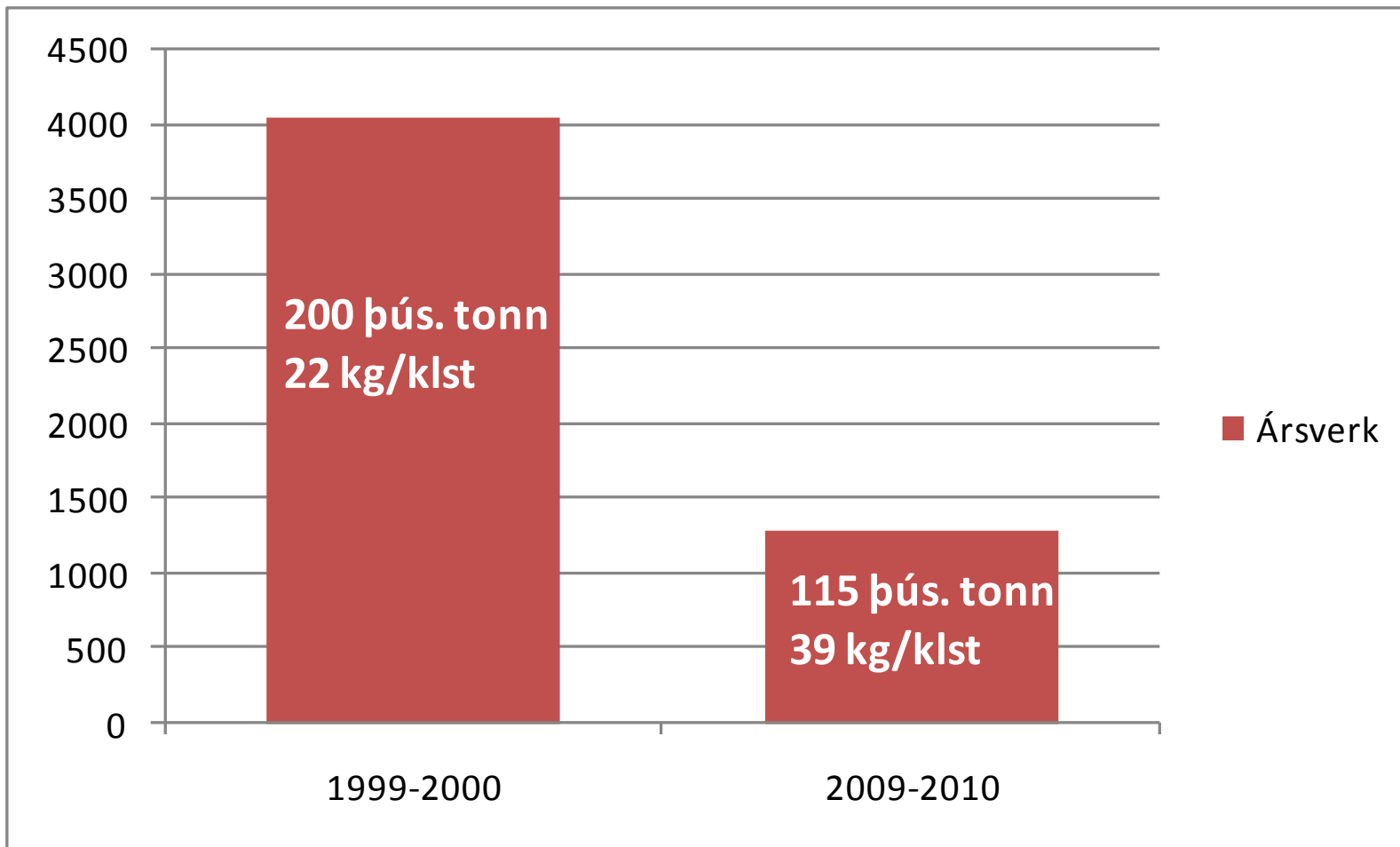

	2004	2005	2006	2007	2008
■ Aflamark	188.423	163.151	154.060	142.738	113.644
■ Smábátar	38.836	49.305	45.316	31.698	37.808

Heimild: Hagstofan

Þorskaflí aflamarksskipa og afköst á manntíma

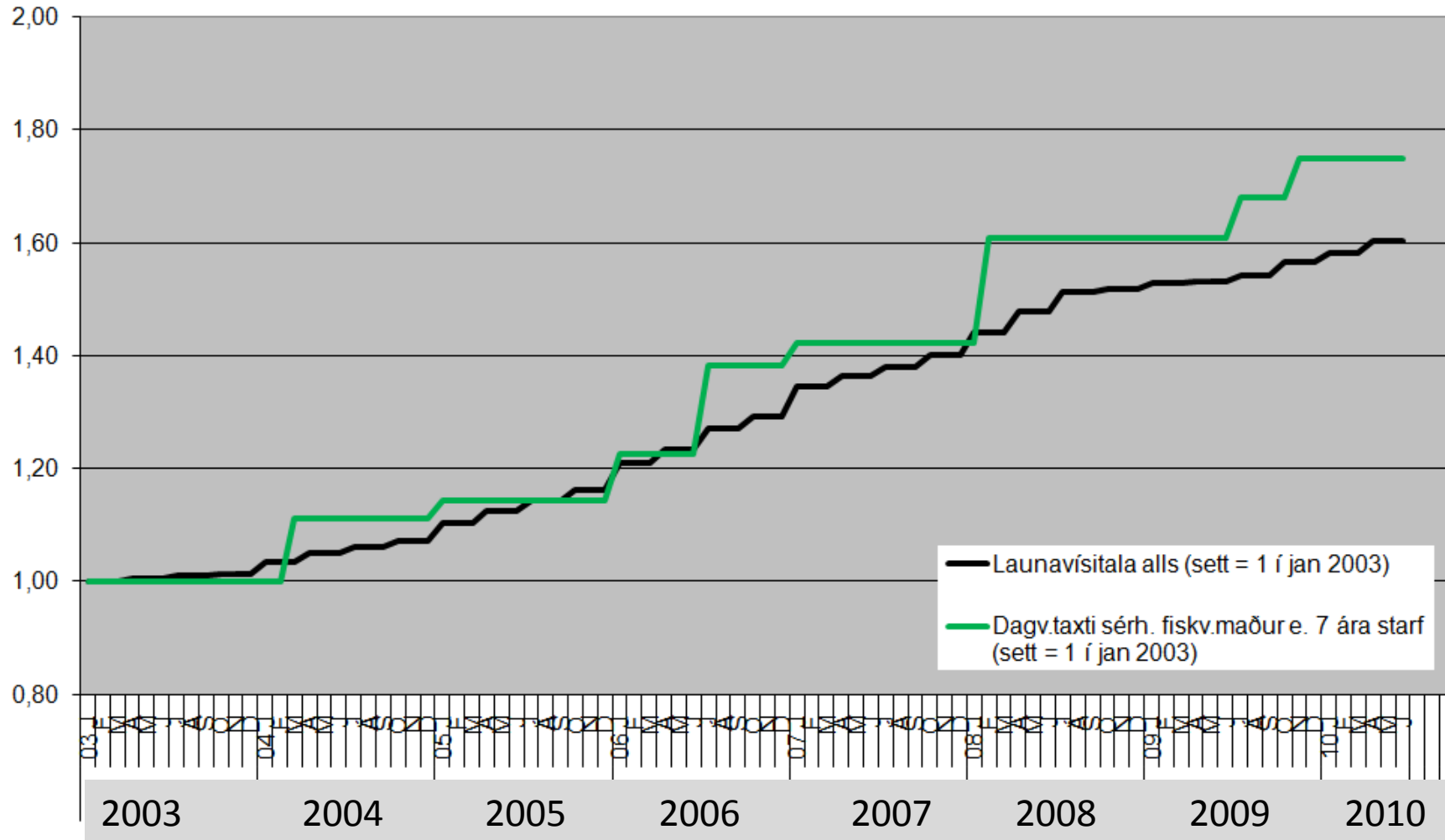
Samfara minnkun aflaheimilda hafa afköst aukist

Þróun taxtakaups í fiskvinnslu frá 2003

SF SAMTÖK
FISKVINNSLUSTÖÐVA

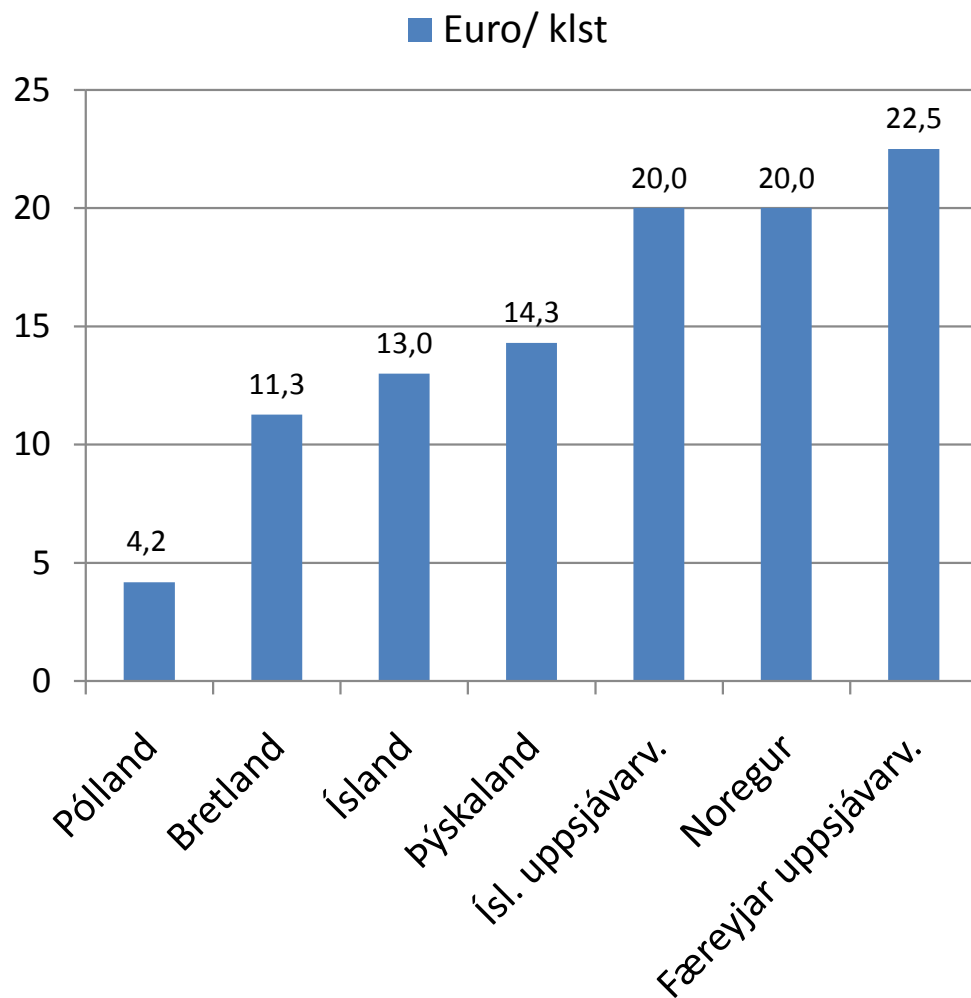
Þróun taxtakaups í fiskvinnslu frá 2003

Launakostnaður fiskvinnslufólks

Er Ísland samkeppnishæft í launum í fiskvinnslu?

- Tölurnar eru heildarkostnaður á unninn tíma fiskvinnslufólks
- Reynt að gera samanburðarhæft
- Sveigjanleiki mismunandi
  - Þýskaland
  - Noregur
  - Ísland

Launahlutfall frystiskipa

Hverjir geta fjárfest í nýjum skipum?

Frystitogari

Áhöfn 26
Aflaverðmæti 1.600 milljónir ISK

	Hlutfall*	Laun**
Ísland	42%	672
Færeyjar	37%	592
Þýskaland	32%	512
England	25%	400
Pólland	20%	320

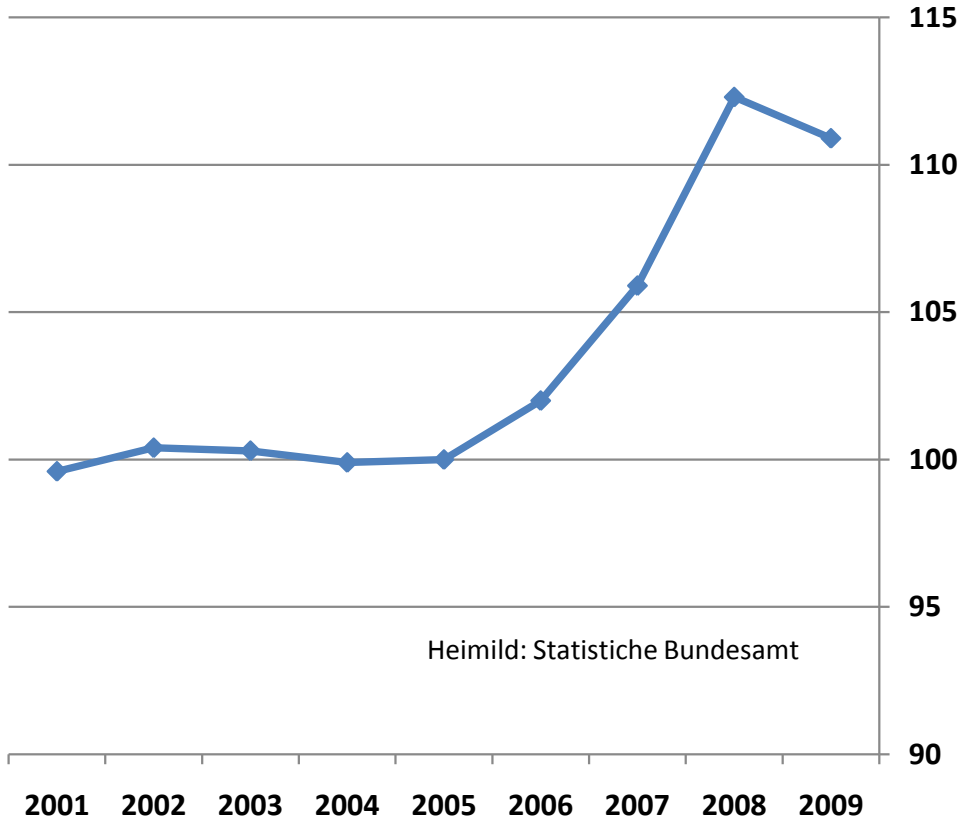
* Hlutfall launa og launatengdra gjalda

** Laun og launatengd gjöld

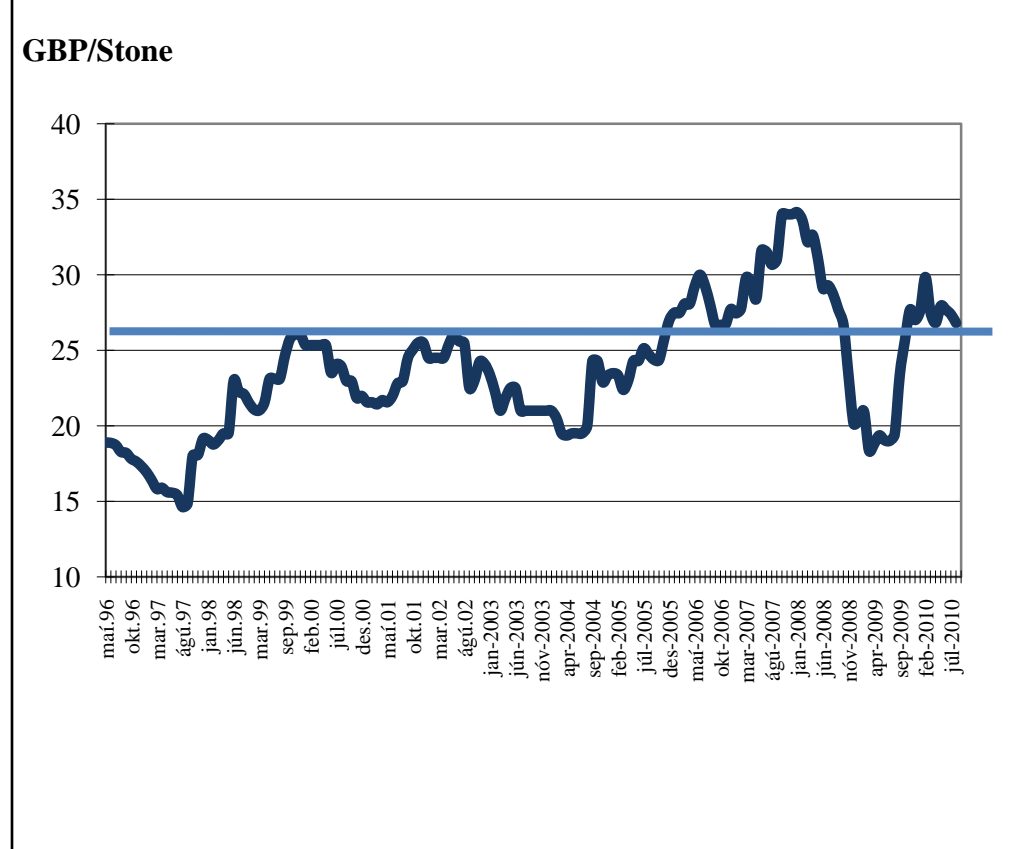
Þróun matvöruverðs

Kostnaðarhækkunum er ekki velt út í verðið

Vísitala matvöruverðs í Þýskalandi

Þorskflök r1/mb verð GBP/Stone

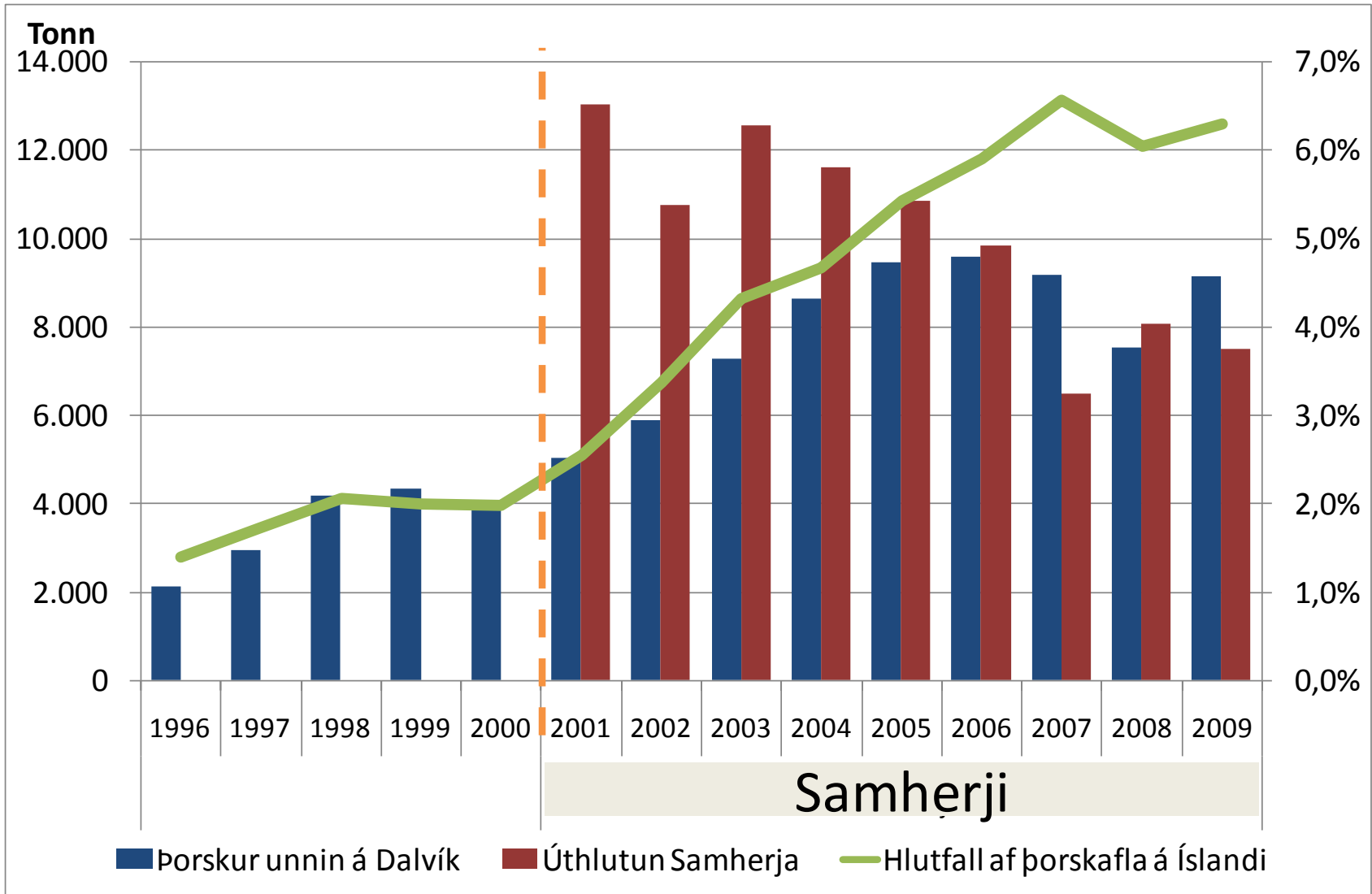
Flotinn

Skipastóll okkar er of gamall og ekki samkeppnishæfur

- Línuskip
  - Orðin mjög gömul
    - Að uppistöðu + 40 ára nótaskip.
    - Tjaldur nýjastur síðan 1992
- Ísfisktogarar
  - 3 aflahæstu 2009-2010 smíðaðir 1974-1977
  - Endurfjárfestingar þörf
- Uppsjárarskip
  - Samið á síðustu öld um smíði á nýjustu skipum sem eru í notkun
- Norðmenn hafa yfir mjög góðum uppsjárarskipum að ráða
  - Skipum þar hefur fækkað svipað og hér á landi

Hvað gerum við hjá Samherja?

Vinnsla á um 10 þús. tonnum á ári

Hlutfall þorskafla

Hvað erum við að greiða til samfélagsins?

Nær allar aflaheimildir sóttar í deilistofna

Vilhelm Þorsteinsson EA-11	Þús.	
Aflaverðmæti	3.000.000	
Tryggingagjald	92.070	9%
Tekjuskattur	213.480	24%
Útsvar	119.520	13%
Staðgreiðsla af lífeyrisgr.	29.700	33%
Kolefnisgjald	14.500	2,9 kr/l
Aflagjald	18.900	0,63%
Auðlindagjald	44.629	6,44 kr/íg
Tekjuskattur ft	81.000	18% hagn.
Samtals beint til opinbera aðila	613.799	20%

Gjöld á aflaverðmæti

- Fimmtungur tekna okkar fer beint til opinberra aðila í dag
- Ekki talin áhrif af kaupum skipsins á annarri þjónustu

Samantekt – Þróun síðustu ára

Af hverju fækkar starfsfólki í sjávarútvegi?

- Aflaheimildir hafa minnkað
- Afköst hafa aukist
- Störfum hefur fækkað af þeim sökum
- Laun þeirra sem eftir eru hafa hækkað
- Krafan á okkur er aukinn virðisauki fyrir lægra verð
- Kostnaðarhækkunum er ekki velt út í verðlag
- Þróunin er óhjákvæmileg til að halda velli í samkeppninni um hilluplássið í erlendum verslunum

- Verðum að þjóna viðskiptavinum okkar með afhendingaröryggi
- Fyrirtæki þurfa stöðugleika til að geta ráðist í fjárfestingar
- Flotinn er gamall að mestu leyti
  - Endurfjárfestingar þörf
- Með dugnaði og úrræðagóðu starfsfólki hefur Íslendingum fram til þessa tekist að búa til mikið af verðmætum úr þeim afla sem kemur að landi
- Þurfum að vera í stöðugri sjálfsskoðun, hvar við getum gert betur
- Þurfum að vera stolt af því sem vel er gert til að hvetja þá til dáða sem í greininni starfa og draga til okkar hæfileikaríkt fólk til framtíðar

